

چشم اندازهای فقر و رشد جمعیت در سالهای ۱۹۸۰ - ۲۰۰۰*

مترجم: هما بیهقی

چگونه گاهی سریعتر در رشد جمعیت، بر تعداد مردم فقیر در سال ۲۰۰۰ تأثیر خواهد گذاشت؟ علاوه بر عامل جمعیت، عوامل دیگر اقتصادی، سیاسی و اجتماعی نیز بر سطوح فقر در ۱۵ سال آینده اثر گذار خواهد بود. ولی برخی مفروضات ساده، اجازه می دهد که پارامی برآوردهای روشنترانه به عمل آید. در یک بررسی توسط بانک جهانی، "فقیر" به عنوان کسی تعریف شده است که درآمد سرانه سالانه وی کمتر از ۱۳۵ دلار (به نرخ ثابت دلار در سال ۱۹۸۰) باشد. بنا بر تجربه بسیاری از کشورها، رشد پیش بینی شده درآمد در چهل کشور (مشمول بر ۸۰٪ جمعیت کشورهای در حال توسعه) به تفکیک، برای محاسبه دگرگونی درآمد فقیرترین گروهها، مورد استفاده قرار گرفت. یافته ها، با برآوردهای آینده نگر بانک جهانی در زمینه رشد جمعیت کشورها، توأم گردید تا تصویر بهتری از انتظارات آینده در زمینه توزیع درآمد، به دست دهد.

این محاسبه، نشانگر آن است که سهم پیش بینی شده از درآمد که باید نصیب ۴۰٪ فقیرترین افراد جمعیت شود، به سختی تغییر خواهد کرد. این سهم پیش بینی شده از درآمد، عبارت است از افزایش ۱۴٪ در سال ۱۹۸۰ به ۱۵٪ در سال ۲۰۰۰. ولی تخمین زده شده است که به علت رشد درآمد، از تعداد مردم فقیر کاسته خواهد شد. با استفاده از نرخ رشد جمعیت مبتنی بر گاهی "استاندارد" در باروری، تعداد فقرا در این چهل کشور از ۶۳۰ میلیون نفر در سال ۱۹۸۰ به ۴۱۰ میلیون نفر در سال ۲۰۰۰ کاهش خواهد یافت. با گاهی "سریع" در باروری، ممکن است این تعداد تقریباً ۱۰۰ میلیون نفر کمتر شود؛ هرچند که در سطح ۳۲۱ میلیون نفر، باز هم بیشتر از تعداد کل مردم کنونی هنگلادش، نیجریه و پاکستان خواهد بود.

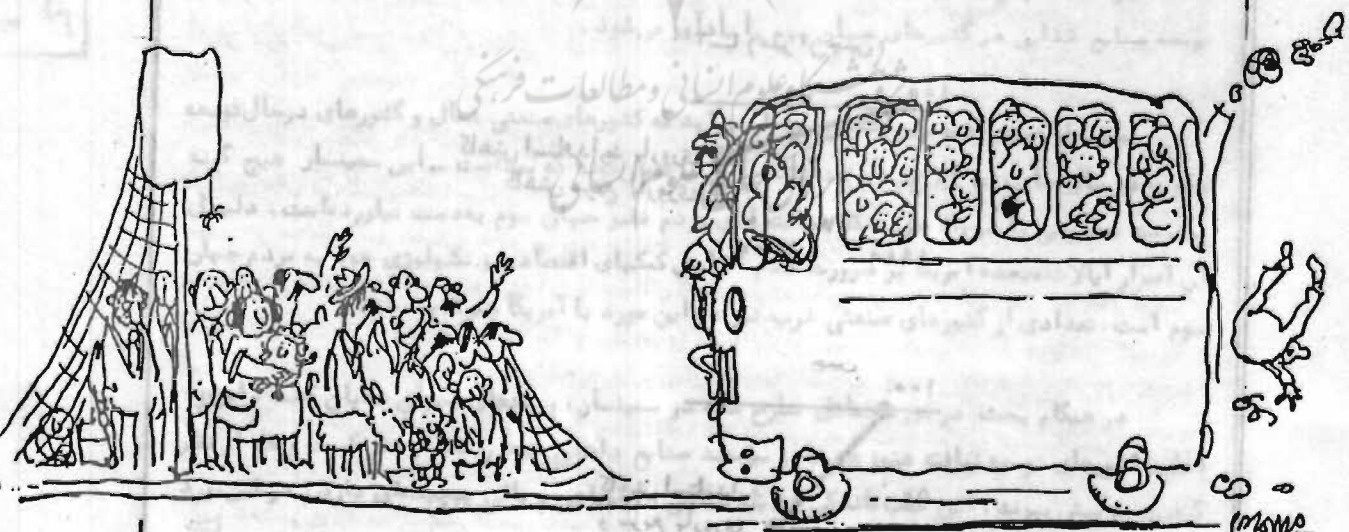
تفاوتهای منطقه‌ای نیز حایز اهمیت است. چشم اندازهای اقتصادی در منطقه زیر صحرای افریقا، چنان محدود است که پیش بینی می کنند، فقر باز هم افزایش یابد، اگر فقط کاهش باروری اتفاق افتد، آن طور که در پیش بینی "استاندارد" مورد نظر است - که دلالت بر کاهش قابل توجهی دارد - در آخر قرن حاضر، تعداد مردمی که در فقر زندگی می کنند، باز هم با نرخی نزدیک به ۷۰٪ افزایش خواهد

* World Bank. "Prospects for Poverty and Population Growth, 1980-2000"
World Development Report 1984, P.83.

یافت. با کاهش "سریع" باروری، افزایش تعداد فقرا کمتر از ۲۰٪ خواهد بود؛ که در آن شرایط و احوال، دستاوردی قابل توجه است.

در آسیای جنوبی و شرقی - غیر از چین - چشم اندازهای اقتصادی، از وضع بهتری برخوردار است. بنابراین، می توان کاهش اندکی در تعداد فقرا را انتظار داشت؛ حتی با قبول کاهش "استاندارد" باروری. ولی، با کاهش "سریع" در باروری، می توان فقر را تقریباً تا ۴۰٪ کاهش داد. با گروه بندی آمریکای لاتین، خاورمیانه، و آفریقای شمالی با یکدیگر - یعنی، مناطقی که در آنها تعداد فقرا کمتر از آسیا و بقیه قاره آفریقا است - کاهش "سریع" باروری، می تواند تا ۷۰٪ به کاهش تعداد فقرا کمک کند. اما در مورد چین، کشوری که هم اکنون دارای سطح باروری پایین است، انتظار می رود تعداد فقرا بین ۸۰٪ تا ۹۰٪ تا سال ۲۰۰۰ کاهش یابد.

این محاسبه، احتمالاً، تأثیر کاهش سریع باروری را در کاهش فقر، آن طور که باید بیان نمی کند. زیرا، کاهش سریعتر باروری، احتمالاً، با محدود شدن تفاوتها در سرمایه گذاری آموزشی توسط طبقه اجتماعی - اقتصادی، و افزایش دستمزدها در ارتباط با اجاره ها و منافع، مرتبط است. این موضوع، بیش از آنکه در پیش بینی ها، برآوردها فرض شده است، بر توزیع عادلانه تر درآمد و ریشه کنی سریعتر فقر، دلالت دارد.

برآورد تعداد فقرا در سال ۲۰۰۰ برحسب
مفروضات مختلف باروری براساس منطقه

